

Jelena Milovanović: Avtonomija dežnih plaščev

Kritika predstave Leje Jurišič in Hanna Sybille Müller **Skrito/Šibkost**

"Dopuščali sta možnost, da se zgodi vse, tudi nič, kar odpre horizont gledanju, dojemanju, zaznavanju prezenčnosti teles na odru."

Leja Jurišič, ena od avtoric in izvajalk, je postavila temelj svojega giba in misli v svoji solo predstavi R'Z'R. Svoje telo v mirovanju in gibanju je vzpostavila v njegovem avtonomnem govoru in izrazu. Telo ni podrejala nobenemu diskurzu, le svoji lastni izrazni svobodi zaznavanja in pretočnosti gibov. Tokrat je svojo osebno - avtonomno govorico telesa predočila publiku v dialogu s plesalko Hanno Sybille Müller v plesnem duetu Skrito / Šibkost.

Plesalki sta na začetku samo hodili in govorili v napol mraku v dežnih plaščih. Luči so senčile prostor in skoraj skrivale telesni pojavi, kljub temu je prezenčnost izvajalk ostajala v prostoru z zvokom korakov, besed, šumi oblek. Ni bilo pomembno videnje, ampak zaznavanje dveh teles, ki se gibljeta po prostoru. Napotek Müllerjeve 'Can you close your eyes' je bil tisti, ki je začel besede postavljati v prostor. Plasiranje besed in gibov na telesi plesalk (besede postopoma utihnijo) in projeciranje le teh v prostor je vzpostavljalo vzdušje vsakdanjosti. Medsebojne relacije, ki so se porajale so bile kot impulz vsakdana; poslušanje, odzivanje, igrivost, ignorantnost.

Ustvarjali sta diskurz v dialoški relaciji, kakor tudi v enosmerni relaciji predstavljanja sebe. Kljub relacijam na odru, je avtonomna govorica njune izraznosti bila odprta do publike. Na tej točki menim, da je gledalec/gledalka lahko z investicijo v relacijo gledanja in zaznavanja, prepoznaval-a mrežo avtonomnih znakov govorice, ki sta označevali njuni telesi. Relacije njenega dialoga niso bile pomensko konkretne, so pa bile pretočne v strukturi. Pomembno je izpostaviti, da jasnost znakov ni bila ključnega pomena pri tej predstavi. Diskurz predstave je bil tisti, ki se je izpisoval v strukturi kretenj teles, kar sem videla v njihovih relacijah. Vzpostavljali sta avtonomno govorico dveh avtonomnih teles, ki sta se srečali na relaciji med Ljubljano (mesto Leje Jurišič)

in Berlinom (mesto Hanne Sybille Müller). Dopuščali sta možnost, da se zgodi vse, tudi nič, kar odpre horizont gledanju, dojetanju, zaznavanju prezenčnosti teles na odru. Kretnja se lahko zgodi ali ne, vedno je v relaciji do drugega.

“Avtonomno telo tako nenehno igra spremenljivo igro med pomenom in spoznanjem, med realnostjo in pojavnostjo, med pristnostjo in izginotjem, med subjektom in objektom in ne dopušča, da bi ga zaobjeli z enim dejanjem, sistemom, stilom, formo ali besedo.”

(B. Kunst; Teorije sodobnega plesa, uredil E. Hrvatinić, Maska 2001)

Demokratska avtonomija govornice v njeni izraznosti ni bila hierarhična. Vsak segment giba njenega dialoga je imel samosvojo pozicijo znotraj strukture. S tem se je odprla možnost, da se je le-ta lahko premeščal iz ene relacije v drugo, kakor tudi iz enega telesa v drugega. Torej struktura dialoga predstave je bila odprta v svoji časovnosti in prostorskosti, kar pomeni, da bi lahko trajale in trajala. Vendar kljub tej možnosti sta izvajalki dialog premišljeno dovršili z plasiranjem besed na mirujoči telesi (stoječi telesi, obe obrnjeni v stransko steno z dvignjeno desno roko z najvišjo pozicijo kazalca), ko sta se začeli pogovarjati o konkretni situaciji. Pogovarjali sta se o tem, kako sta zaključili gibanje v isti poziciji, kam gledata, kako se jima zdi vsa situacija... v glavnem sproščeno pogovarjanje o konkretni situaciji trenutka, ki ga je občinstvo gledalo. Tako lahko rečem, da sta s tem plesalki konkretizirali njuno avtonomno govorico teles, ki je bila do tistega trenutka neulovljiva v pomenu, ampak le videna in zaznavana v avtonomnosti dežnih plaščev.

Jelena Milovanović